

Compilation of Studies that Examine the Sound-Based Clause Method Application in Terms of Individuals with Insufficient Reading and Writing Skills (2005-2019)

Esra Yavuzaslan

*Ministry of National Education
esrayvzaslan@gmail.com*

Ayten Düzkantar

*Anadolu University
auysal@anadolu.edu.tr*

ABSTRACT

The aim of this research is to compile the researches that include teachers' opinions about this method in the years following the transition to the sound-based clause method (SBCM), and to examine clues about the adaptations to be made while teaching the mild mental disability group by examining from different aspects. For this purpose, the studies about the causes and problems of the students who have problems in literacy teaching between 2005-2019 have been determined and examined. The documents obtained during the research process were obtained in an electronic format via the internet. In the current research, Google Academic search engine, Higher Education Council (YÖK) web site of National Thesis Center was used to reach the documents. These databases were accessed by using keywords such as "special learning difficulties" and "teaching reading and writing". As a result of the study, the researches covering the period in which the sound based sentence method was not used were not included in the present research. In addition, only one of the researches with both thesis and article produced from the thesis was evaluated. The studies were analyzed with descriptive analysis. The studies to be examined within the scope of the research are presented with tables and interpreted.

Keywords: Teaching Literacy, Special Learning Difficulty, Individuals Affected by Disability.

In Turkey, individuals affected by mild disability are required to undergo certain processes in order to receive education and be placed in appropriate educational settings (Bozkurt, 2009). At the end of these processes, it is decided to determine the extent to which individuals are affected by disability and to which educational institution it would be appropriate to be based on diagnosis (Kırcaali-Iftar, 1996).

Individuals affected by mild disability are diagnosed with mild mental disability as they receive 50-70 intelligence points in psychometric tests. Individuals with normal development learn more difficult than their peers. Therefore, they have difficulty in benefiting from the program prepared for individuals with normal development (Özgür, 2004).

In the first level, these individuals are provided with basic academic skills such as mathematics and literacy; In the second stage, training is provided on daily life skills, social adjustment skills and skills appropriate to business life (Şucuoğlu, 2010). Some of the individuals who are mildly affected by mental disability may learn academic skills (such as addition, subtraction, reading-writing) up to the sixth grade of secondary education

(Mercer and Payne, 1975; Akt .: Şenol, 2006). As the age increases, the level of class increases and the difficulty of the academic skills studied necessitates the use of increasingly difficult cognitive skills, and usually becomes more noticeable when it comes to adolescence (Şenol, 2006).

The diagnosis of mental disability is very important as it determines the quality of the education that the individual will receive and enables the individual to benefit from other services to be offered to him (Eripek, 2012). It requires adaptation and use of peer practice in teaching literacy to people with intellectual disabilities. However, there is currently no source on how to adapt the sound-based sentence method used in classrooms. In this case, adaptation for the child with mild mental disability is limited to the skills of the classroom teacher. Many studies conducted with mainstreaming teachers show that teachers do not find themselves sufficient and do not gain such competence during their education. The aim of this study is to compile the researches that include teachers' opinions about this method in the years following the transition to the sound-based clause method and to extract clues about the adaptations to be made while teaching the mild mental disability group by examining from different aspects.

Method

Model

Due to the subject and purpose of the study, literature review method was used. Document review; It includes the process of examining the written materials that contain information about the cases or cases targeted for investigation (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Obtaining Data

For this purpose, the studies about the causes and problems of the students who have problems in literacy teaching between 2005-2019 were determined and examined. The documents obtained during the research process were obtained via internet. In order to reach the documents, Google Academic Search Engine, Higher Education Council (YÖK) National Thesis Center was used in the research. These databases were searched using keywords such as "learning disability", "teaching reading and writing" and "individuals affected by disability". The scope of the research was expanded by scanning the bibliography of the articles and theses. As a result of the study, the researches covering the period in which the sound based sentence method was not used were not included in the present research. In addition, only one of the researches with both thesis and article produced from the thesis was evaluated. The studies were analyzed with descriptive analysis. The studies to be examined within the scope of the research are presented with tables and interpreted. Due to the nature of the language, only 33 studies in Turkish literature were included. The obtained studies were interpreted by presenting the studies to be examined within the scope of the research with tables.

Findings

The types of 33 studies that address subjects who have difficulties in reading and writing during the period when SBCM was used; It is seen that 5 of them (3 of them are master's degree, 2 of them are PhD) thesis, 27 of them are articles and one of them is Tubitak Project.

It is seen that the most of 33 publications between 2005-2019 were published as articles in Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi and Education and Science. When the SBCM is used, when the distribution of the researches that deal with individuals having difficulties in reading and writing learning is examined, it is seen that mostly qualitative research methods are used in the researches.

Discussion and Conclusion

In this research, studies that have been made about Turkey in individuals who have difficulty in learning to read and write in the period that SBCM was used; research type, place of publication, year, research methods, sample numbers, data analysis methods and suggestions.

The research data were taken from the date of use of the SBCM. When the distribution of the studies by years is analyzed, it was seen that the most studies were conducted in 2016 regarding the individuals with insufficient literacy skills. Then, it was followed by 4 studies in 2010-2015-2018, 3 studies in 2017 and 2 studies in 2005 respectively. Research data can be interpreted as the fact that the problems regarding individuals with insufficient literacy skills have become noticeable since the date SBCM started to be used and the search for solutions in 2016 has been accelerated.

Ses Temelli Cümle Yöntemi Uygulamasını Okuma Yazma Becerilerinde Yetersizlik Gösteren Bireyler Açısından İnceleyen Çalışmaların Derlenmesi (2005-2019)

Esra Yavuzaslan
Milli Eğitim Bakanlığı
esrayvzaslan@gmail.com

Ayten Düzkanar
Anadolu University
auysal@anadolu.edu.tr

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ses temelli cümle yöntemine geçildikten sonraki yıllarda bu yönteme ilişkin öğretmen görüşlerini içeren araştırmaların derlenmesi ve farklı yönlerden inceleyerek hafif zihinsel yetersizlik grubuna öğretim yapılırken yapılacak uyarlamalara ilişkin ipuçlarının çıkarılmasıdır. Bu amaçla 2005-2019 yılları arasında okuma yazma öğretiminde sorun yaşayan öğrencilerin sorunlarının nedenlerini ve çözüm önerileri ile ilgili uygulama içeren çalışmalar belirlenmiş ve incelenmiştir. Araştırma sürecinde ulaşılan dokümanlar internet aracılığı ile elektronik bir formatta elde edilmiştir. Mevcut araştırmada dokümanlara ulaşmak amacı ile Google Akademik arama motoru, Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) Ulusal Tez Merkezi internet sitesi kullanılmıştır. Bu veri tabanlarına "özel öğrenme güçlüğü", "okuma yazma öğretimi" gibi anahtar kelimeler kullanılarak dokümanlara ulaşılmıştır. İnceleme sonucunda ses temelli cümle yönteminin kullanılmadığı dönemi kapsayan araştırmalar mevcut araştırmaya dâhil edilmemiştir. Ayrıca hem tezi hem de tezden üretilen makalesi olan araştırmalardan yalnızca biri değerlendirilmeye alınmıştır. Çalışmalar betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırma kapsamında incelenecek çalışmalar tablolar ile sunularak yorumlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Okuma yazma öğretimi, özel öğrenme güçlüğü, yetersizlikten etkilenmiş bireyler

Ülkemizdeki uygulamalarda hafif düzeyde yetersizlikten etkilenmiş bireylerin eğitim alabilmesi ve uygun eğitim ortamlarına yerleştirilebilmeleri için belli başlı süreçlerden geçmeleri gerekmektedir (Bozkurt, 2009). Bu süreç iki aşamadan oluşur. Bunlardan ilki tıbbi tanılamadır, ikincisi ise eğitsel tanılamadır. Tıbbi tanılamada yetersizlikten etkilenmiş bireylerde bazı psikometrik ölçümler yapılır; ölçümler sonucunda bireyin yetersizliğinin olup olmadığına, varsa bu yetersizliğin hangi düzeyde olduğuna karar verilir. Eğitsel tanılamada ise bireylerin akademik yeterliliklerine, davranışsal özelliklerine bakılarak onlara uygun olduğu düşünülen eğitim ortamına karar verilir (Kırcaali-İftar,1996). Bu süreçler sonunda bireylerin yetersizlikten ne düzeyde etkilenmiş olduğuna, tanılamadan hareketle hangi eğitim kurumuna yerleştirilmesinin uygun olacağına da karar verilmiş olur (Kırcaali-İftar,1996).

Hafif düzeyde yetersizlikten etkilenmiş bireyler, uygulanan psikometrik testlerde 50-70 arasında zekâ puanı aldıkları için hafif düzeyde zihinsel yetersizlikten etkilenmiş tanısı almaktadırlar. Bu düzeydeki zihinsel performans eğitilebilir zekâ seviyesi olarak nitelenmektedir. Bu tanıyı alan çocuklar bazı soyut kavramları anlamakta zorluk çekerler. Öğrendikleri kavram ve becerileri başka ortamlara ve kişilere genellemede zorluk yaşarlar.

Duygularını ifade etmekte, kendilerini karşı tarafa anlatmakta zorluk çekerler, karşılarındaki kişiden sürekli onay beklerler. Normal gelişim gösteren bireyler yaşlarıyla kıyaslandığında daha zor öğrenirler. Bundan dolayı da normal gelişim gösteren bireyler için hazırlanan programdan faydalanmada güçlük çekerler (Özgür, 2004).

Zihinsel yetersizlikten hafif derecede etkilenen bireyler ebeveynleri ya da etrafındaki insanlar tarafından fark edilmeyebilirler. Yetersizlikten etkilenmiş bireylerin dil gelişimi ve sosyal gelişim düzeyleri normal bireylerle benzer seviyede olduğundan hafif düzeyde zihinsel yetersiz tanısı almaları oldukça zordur. Ne zaman ki bu bireyler okula gidip akademik becerileri öğrenmeye başlar, ev dışı faaliyetlere katılmaya başlar, o zaman öğretmenleri ya da diğer insanlar tarafından yetersizlikleri fark edilmeye başlanır. Yaşları ilerledikçe sınıf düzeylerinin artması ve çalışılan akademik becerilerin zorlaşması, giderek daha zor bilişsel becerileri kullanmayı gerekli kılar ve genellikle ergenlik dönemine gelindiğinde durumları daha net fark edilir hale gelir (Şenol, 2006). Bu durum, yani geç tanılama hafif derecede yetersizlikten etkilenen bireyleri eğitim yaşantılarının erken dönemlerinde almaları gereken desteğin zamanında sağlanmaması nedeniyle olumsuz etkileyebilmektedir.

Zihinsel yetersizlikten hafif derecede etkilenen bireylerin bir kısmı ortaöğretim altıncı sınıf seviyesine kadar olan akademik becerileri (toplama, çıkarma, okuma-yazma gibi) öğrenebilirler (Mercer ve Payne, 1975; Akt.: Şenol, 2006). Bu bireylere birinci kademe matematik, okuma-yazma gibi temel akademik becerilerde; ikinci kademe ise günlük yaşam becerileri, toplumsal uyum becerileri ve iş yaşamına uygun becerileri konusunda eğitim verilmektedir (Sucuoğlu, 2010). Mesleki eğitim aldıklarında karmaşık olmayan işlerde çalışabilirler. İş hayatlarını ve günlük yaşamlarını az bir destekle ya da hiç desteğe ihtiyaç duymadan sürdürebilirler (Topaloğlu, 2003). Topluma uyum sağlayacak ve kendilerine yetecek sosyal beceriye sahiptirler. Bağımsız yaşam becerilerinin uygun yöntemlerle öğretilmesi durumunda öz bakımlarını kendileri sağlayabilirler. Toplumdan gelecek desteğe ihtiyaç duymadan tek başlarına yaşamlarını sürdürebilirler (Ataman, 2003).

2006 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre; “zihinsel yetersizliğe sahip olan birey, zihinsel işlevler bakımından ortalamanın iki standart sapma altında farklılık gösteren, buna bağlı olarak sosyal, kavramsal ve pratik uyum becerilerinde eksikleri ya da sınırlılıkları olan, bu özellikleri 18 yaşından önceki gelişim döneminde ortaya çıkan özel eğitim ile destek hizmetlerine ihtiyaç duyan birey olarak tanımlanmaktadır” (Meb, 2006). Zihinsel yetersizliğin tanılanması hem bireyin alacağı eğitimin niteliğini belirlediği gibi, bireyin kendine sunulacak diğer hizmetlerden yararlanmasını sağladığı için oldukça önemlidir (Eripek, 2012)

Yönetmelikte destek eğitime gereksinim duyacakları ifade edildiği hâlde zihinsel yetersizliğe sahip bireyler için işlevsel akademik becerilerin öğretiminde yapılacak destek eğitimin sistematik biçimde açıklandığı bir programın geliştirilmemiş olması dikkat çekicidir. Zihinsel yetersizliğe hafif düzeyde olarak tanımlanan bireyler genellikle normal akranlarıyla birlikte eğitilmesini mümkün kılan kaynaştırma uygulamasına yerleştirilmektedir. Bu yaklaşım onlara okuma-yazma öğretiminde akranlarına yapılan uygulamanın uyarlanarak kullanılmasını gerektirmektedir.

Ancak günümüzde sınıflarda uygulanan ses temelli cümle yönteminin nasıl uyarlanacağına ilişkin bir kaynak bulunmamaktadır. Bu durumda hafif düzeyde zihinsel yetersizliğe sahip çocuk için yapılacak uyarlama sınıf öğretmenin becerileriyle sınırlı kalmaktadır. Kaynaştırma uygulaması yapan sınıf öğretmenleriyle yapılan pek çok araştırma ise öğretmenlerin bu konuda kendilerini yeterli bulmadıklarını ve eğitimleri sırasında da böyle bir yeterlilik kazanmadıklarını göstermektedir.

Ülkemizde 1968 yılına kadar okuma- yazma öğretiminde ses sisteminin kullanıldığı, bu tarihten itibaren ise cümle yönteminin uygulanmasına geçildiği bilinmektedir. Geçiş döneminde ses ve cümle yönteminin karma biçimde uygulandığı da görülmüştür (Güleryüz, 1991: 14). Bu dönemlerde yapılan araştırmalar ile uygulamalar değerlendirilmiş, olumlu ve olumsuz yönleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çalışma ise araştırmacının yaklaşık 15 senedir kullanılan ses temelli cümle yöntemi uygulamasına ilişkin düşüncelerin ne olduğunu merak etmesi nedeniyle planlanmıştır. Bu araştırmanın amacı ses temelli cümle yöntemine geçildikten sonraki yıllarda genelde öğretmen görüşlerini içeren araştırmaların derlenmesi ve farklı yönlerden inceleyerek hafif zihinsel yetersizlik grubuna öğretim yapılırken yapılacak uyarlamalara ilişkin ipuçlarının çıkarılmasıdır.

Yapılan araştırmada ses temelli cümle yöntemine yönelik az sayıda araştırmanın olduğu görülmüştür. Bu bağlamda okuma yazma öğretimi alanında yapılan çalışmaların incelenmesinin, içerik ve yöntem eğilimlerinin belirlenmesinin yapılacak araştırmalara da yol göstereceği düşünülmüştür. Bu araştırmanın amacı okuma yazma öğretiminde güçlük yaşayan bireyler için kullanılan yöntem ve teknikler ile ilgili 2005-2019 yılları arasında yapılmış olan çalışmaların içerik ve yöntem eğilimlerini belirlemektir.

Yöntem

Model

Araştırmada konusu ve amacı nedeniyle alanyazın incelemesi metodu kullanılmıştır. Doküman incelemesi; araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin incelenmesi sürecini kapsamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Veri Toplama Süreci

Araştırma sürecinde ulaşılan dokümanlar internet aracılığı ile elde edilmiştir. Araştırmada dokümanlara ulaşmak amacı ile Google Akademik arama motoru, Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) Ulusal Tez Merkezi kullanılmıştır. Bu veri tabanlarına “öğrenme güçlüğü”, “okuma-yazma öğretimi”, “yetersizlikten etkilenmiş bireyler” gibi anahtar kelimeler kullanılarak tarama yapılmıştır. Tarama sonucunda ulaşılan makale ve tezlerin kaynakçaları taranarak araştırmanın kapsamı genişletilmiştir. Dilin özelliği gereği sadece Türkçe alan yazındaki 33 çalışmaya yer verilmiştir. Elde edilen çalışmalar araştırmacı tarafından incelenmiştir. Tablo 1'de incelenen çalışmalara ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Tablo 1
Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulanması Sonrasında Okuma Yazma Becerilerinde Yetersizlik Gösteren Bireyleri İnceleyen Çalışmalar

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Derya Arslan, M. Zahit dirik (2005)	Çalışma Türü Doktora Tezi	Yayımlanan Dergi Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	Çalışma Grubu İlkokulun 2. Sınıf öğrencileri	Yöntem Tarama modeli ve denk olmayan kontrol gruplu öntest - sontest deseni	Veri Analizi Okuma hata puanları bağimli ve bağimsız t testi	Özet Bu araştırmanın amacı birinci sınıfta okuma öğretiminde karşılaşılan okuma güçlüklerini bulmak ve duyuşsal yaklaşım destekli okuma öğretiminin etkililiğini araştırmaktır. Bir okul alt sosyoekonomik (SED), bir okul orta SED ve bir okul da üst SED gruplarından tesadüf olarak seçilmiştir. Her okuldan birer deney grubu ve kontrol grubu sınıf tesadüfî olarak seçilmiştir. Veriler sesli okuma metinleri ve gözlem formları ile toplanmıştır. Deney ve kontrol grubunda toplam 170 öğrenci bulunmaktadır. Gruplara öğrenciler eşit olarak dağılmaktadır. Duyuşsal yaklaşım destekli okuma öğretimi deneysel gruptaki 85 öğrenciye uygulanırken, kontrol grubu öğrencilerine uygulanmamıştır. Bu araştırmada duyuşsal yaklaşımın, okuma güçlüklerini azaltmada anlamlı etkisi olduğu ancak okuma hızı gelişimini etkilemediği görülmüştür. Bu çalışmada okuma güçlüğü yaşayan ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerinin gelişimine yönelik olarak çoklu duyuşsal yaklaşımların etkisi incelenmiştir. Öğrencinin uygulama öncesi okumaya karşı beceri yetkinliğini belirlemek için kişisel değerlendirme formu hazırlanmıştır. Bunun yanında okuma başarısını belirlemek için öğrenciye iki alt sınıf düzeyine ait bir okuma metni verilmiştir. Öğrencinin okuma becerisini iyileştirmek amacıyla 2004-2005 öğretim yılının güz dönemi boyunca çoklu duyuşsal yaklaşımların temel prensip ve ilkelerinden yararlanılarak uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama sonucunda öğrencinin okuma düzeyinin endişe basamağından öğretimsel düzeye doğru geliştiği görülmüştür.
Sabri Sidekli, Selami Yangın (2005)	Çalışma Türü Makale	Yayımlanan Dergi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi Yıl: 2005 Sayı: 11	Çalışma Grubu Ankara ili Kalecik ilçesi Gökçöy İlköğretim Okulu 5. sınıfında okuma güçlüğü olan on öğrenci arasından seçilen tek öğrenci	Yöntem Nitel bir çalışma	Veri Analizi Hata Analizi	Özet Bu çalışmada okuma güçlüğü yaşayan ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin okuma becerilerinin gelişimine yönelik olarak çoklu duyuşsal yaklaşımların etkisi incelenmiştir. Öğrencinin uygulama öncesi okumaya karşı beceri yetkinliğini belirlemek için kişisel değerlendirme formu hazırlanmıştır. Bunun yanında okuma başarısını belirlemek için öğrenciye iki alt sınıf düzeyine ait bir okuma metni verilmiştir. Öğrencinin okuma becerisini iyileştirmek amacıyla 2004-2005 öğretim yılının güz dönemi boyunca çoklu duyuşsal yaklaşımların temel prensip ve ilkelerinden yararlanılarak uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama sonucunda öğrencinin okuma düzeyinin endişe basamağından öğretimsel düzeye doğru geliştiği görülmüştür.
Selami Yangın, Sabri Sidekli (2006)	Çalışma Türü Makale	Yayımlanan Dergi Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Ülke) Bahar 2006 Sayı 16	Çalışma Grubu Ankara ili Kalecik ilçesi Gökçöy İlköğretim Okulu 5. sınıfında okuyan ve okuma güçlüğü yaşadığı belirlenen on öğrenci arasından seçilen tek öğrenci.	Yöntem Nitel bir çalışma	Veri Analizi Yanlışı analizi envanteridir	Özet Bu çalışmada okuma güçlüğü yaşayan ilköğretim 5. sınıf öğrencilerinin kelime tanıma ve okuma becerilerinin gelişimine yönelik olarak multi-sensory yaklaşımlardan Fernald tekniğinin etkisi incelenmiştir. Öğrencinin uygulama öncesi okumaya karşı beceri yetkinliğini belirlemek için kişisel değerlendirme formu hazırlanmıştır. Bunun yanında okuma başarısını belirlemek için öğrenciye iki alt sınıf düzeyine ait bir okuma metni verilmiştir. Bu ön uygulama sonucunda öğrencinin okuma bakımından endişe düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencinin okuma becerisini iyileştirmek amacıyla belirlenen süre boyunca multi-sensory yaklaşımlardan Fernald tekniğinin temel prensip ve ilkelerinden yararlanılarak uygulama gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama sonucunda öğrencinin okuma düzeyinin endişe basamağından öğretimsel düzeye doğru geliştiği görülmüştür.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Ayşenur Atik Çataak, Erkan Tekinarslan,2006	Yüksek Lisans Tezi	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt: 8, Sayı: 2, Yıl: 8, Aralık 2008	İlköğretim okuluna devam eden kaynaştırmadan yararlanan üç zihinsel engelli öğrenci	Araştırmada tek- denekli araştırma modellerinden AB modeli kullanılmıştır.	Grafiksel analiz	Bu çalışmanın amacı PowerPoint sunu programıyla hazırlanan okuma materyalinin hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuduğunu anlama becerisi üzerindeki etkisini araştırmaktır. Araştırma, başlama düzeyi verisi toplama ve uygulama süreci olmak üzere iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Başlama düzeyinde ve uygulama sürecinde veri toplamak amacıyla; okuduğu kelimeyi anlama, cümleyi anlama ve metni anlama becerisini geliştirmek amacıyla hazırlanan slaytlar kullanılmış, elde edilen veriler formlarına kaydedilmiştir. Elde edilen verilere göre, PowerPoint programıyla geliştirilen ve görselliğin ön planda olduğu materyallerin öğrencilerin kelimeyi, cümleyi ve metni somutlaştırmasına ve anlamlandırmasına yardımcı olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, PowerPoint sunu programıyla hazırlanan okuma materyalinin hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede etkili olduğu düşünülmektedir.
Nuray Kurtdeğede, Hayati Akyol(2007)	Makale	Kuramsal Eğitimbilim, 4 (2), 16-29, 2011	Afyonkarahisar İli Merkez H.A.Y. İlköğretim Okulu dördüncü sınıf öğrencisi on bir yaşındaki bir kız öğrenci	Eylem araştırması deseni	YanlıŞ Analizi Envanteri	Bu araştırma, hafif düzeyde zihinsel öğrenme gücüğü olan, Afyonkarahisar İli Merkez H.A.Y. İlköğretim Okulu dördüncü sınıf öğrencisi on bir yaşındaki bir kız öğrencinin okuma becerileriyle ilgili yetersizliklerinin tespiti ve giderilmesine yönelik olarak gerçekleştirilmiştir. Okuma ve okuduğunu anlama düzeyini belirlemek için öğrenciye üç alt sınıf düzeyine ait okuma metinleri verilmiştir. Bu ön uygulama sonucunda öğrencinin YanlıŞ Analizi Envanterine göre okuma düzeyi bakımından endişe düzeyinde olduğu tespit edilmiştir. Öğrencinin okuma becerisini geliştirmek amacıyla 2006-2007 öğretim yılının bahar dönemi boyunca çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda S.U.' nun okuma ve anlama düzeyi "Endişe Düzeyinden" "Serbest Düzeye" yükselmiş ve okuma alanındaki yetersizliklerinde iyileşmeler görülmüştür.
Nesibe Duman, İknur Çifci Tekinarslan(2007)	Yüksek Lisans Tezi	Ankara Üniversitesi Özel Eğitim Dergisi	Bir ilköğretim okulunun özel eğitim sınıflarından seçilen, hafif düzeyde zihinsel yetersiz 3 öğrenci	Tek denekli araştırma modellerinden Denekler Arası Çoklu Yoklama Modeli	Hata Analizi	Bu araştırmanın amacı, hikâye haritası yönteminin hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin okuduğunu anlama becerileri üzerindeki etkisini belirlemektir. Hikâye haritası yöntemi her bir öğrenciye on ayrı oturumda uygulanmıştır. Araştırmanın sonunda, hikâye haritası yönteminin, hafif düzeyde zihinsel yetersizliği olan öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerini geliştirmede etkili olduğu bulunmuştur.
Mustafa Başaran, Seyit Ateş(2009)	Makale	Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 29, Sayı 1 (2009)73-92	Yozgat İli Sorgun ve Saraykent ilçelerine bağlı kasabalarda; Sorgun ilçe merkezinde ve Ankara İli Çankaya ilçesinde bulunan ilköğretim okullarına devam eden beşinci sınıf öğrencileri	Alan araştırması	Betimsel Analiz	Araştırma, ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumları ve bu tutumların bazı değişkenlerden ne ölçüde etkilendiğinin tespiti amacıyla yapılmıştır. Alan araştırması yönteminin kullanıldığı araştırmada, veriler araştırmacılar tarafından geliştirilen anket yardımıyla toplanmıştır. Yapılan uygulama sonucunda öğrencilerin büyük çoğunluğunun okumaya ilişkin yüksek seviyede olumlu tutum geliştirdiği görülmüştür. Araştırmada ayrıca kız öğrencilerin erkek öğrencilere; il ve ilçe merkezinde ikamet eden öğrencilerin kasabalarda ikamet eden öğrencilere göre, okumaya ilişkin daha yüksek seviyede olumlu tutum geliştirdiği; aileleri tarafından hikâye anlatılma sıklığının, öğrencilerin okumaya ilişkin tutumları üzerinde olumlu bir etkisinin olduğu ve okumaya ilişkin olumlu tutum düzeyi ile öğrencilerin Türkçe dersi akademik başarıları arasında pozitif yönlü orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Yasin Özkara(2010)	Makale	Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı 5, 2010, Sayfa 109-119	Ankara ili Mamak ilçesi Piyalepaşa İlköğretim Okulu 3. sınıfta öğrenim gören ve okuma güçlüğü olduğu belirlenen bir öğrenci	Nitel Araştırma	Kelime Anlama Düzey ve Yüzdeliğini Belirleme Klavuzu	Bu çalışmada okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik uygulanan birlikte okuma ve tekrarlayıcı okuma yöntemlerinin etkisi incelenmiştir. Öğrencinin uygulama öncesi sesli okuma beceri düzeyini belirlemek için kendi sınıf düzeyine ait ön uygulama metni okutulmuştur. Öğrencinin okuma becerisini iyileştirmek amacıyla öğrencinin yaşadığı problemler de dikkate alınarak, belirlenen süre boyunca tekrarlayıcı okuma ve birlikte okuma stratejilerinin temel alındığı uygulamalar gerçekleştirilmiştir. Uygulamalar sonucunda öğrencinin okuma düzeyinin endişe basamağından öğretim düzeyine yükseldiği görülmüştür.
Ash Yüksel(2010)	Makale	Kuramsal Eğitimbilim, 3 (1), 124-134, 2010	2008-2009 eğitim öğretim yılı bahar yarısında Afyonkarahisar Merkez Hüseyin Sümer İlköğretim Okuluna devam eden 5. sınıf öğrencisi	Eylem araştırması deseni	Yanlış Analizi Envanteri	Bu çalışmada, bedensel, zihinsel, işitsel ve görsel hiçbir engeli olmamasına rağmen okuma güçlüğü çeken bir öğrencinin, okuma alanındaki yetersizliklerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda da öğrencinin okuma alanındaki yetersizliklerini ortadan kaldırmaya yönelik olarak uygulanan "Kelime Kutusu Stratejisi" ile "Paragrafın Önceden Dinlenmesi Stratejisinin" öğrencinin okuma düzeyine etkisi tespit edilme çalışılmıştır. Her bir çalışma yaklaşık olarak 1-1,5 saat sürmüş ve toplamda 33 saate ulaşmıştır. Yapılan ilk çalışmalarda, öğrencinin akıcı okuyamadığı, sürekli tekrar ederek ve heceleyerek okuduğu, atlayıp geçtiği, okurken eklemeler yaptığı, yanlış okuduğu, okurken parmağıyla takip ettiği ve öne doğru sallanarak okuduğu tespit edilmiştir. Yapılan tüm çalışmalar video kaydına alınmıştır. Çalışmanın sonunda okuma ve anlama düzeyi "Endişe Düzeyinden" "Öğretim Düzeyine" yükselmiş ve okuma alanındaki yetersizliklerinde iyileşmeler görülmüştür.
Nilgün Dağ(2010)	Makale	Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi 2010, 11(1)63-74	İlköğretim I. Kademe beşinci sınıfta okuyan A.B. adlı öğrenci	Durum (örnek olay) çalışması deseni	Yanlış Analizi Envanteri	Bu çalışmada, okuma güçlüğü çeken İlköğretim I. Kademe beşinci sınıfta okuyan A.B. adlı öğrencinin kelime tanıma ve okuma becerisini geliştirmeye yönelik olarak 3P (Pause, Prompt, Praise) metodunun ve boşluk tamamlama (cloze) tekniğinin katkısı incelenmiştir. Öğrencinin okuma düzeyi ve okuduğunu anlama becerisini ölçmede ve öğrencinin okuma becerisini geliştirmeye yönelik etkinliklerde hikâye edici metinler veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Öğrencinin okuma esnasında yaptığı hataların sıklığı betimsel verilerle sunulmuştur. Uygulama sonucunda, öğrencinin okuma düzeyinin endişe basamağından öğretimsel düzeye doğru gelişme gösterdiği görülmüştür.
Yalçın Bay(2010)	Makale	Kuramsal Eğitimbilim, 3 (1), 164-181, 2010	2005-2006 eğitim öğretim yılında, 144 ilköğretim 1. sınıf öğrencisi	Tarama modelinden gözlem tekniğinden	Hata Analizi	Bu çalışmada ilköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı ile 2005-2006 eğitim öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan, Ses Temelli Cümle Yöntemi (STCY) ile ilk okuma-yazma öğretiminin değerlendirilmesi (Ankara İli Örneği) yapılmıştır. Bu çalışmada tarama modeli ve gözlem tekniği gibi çeşitli model ve teknikler kullanılmıştır. Araştırma sonunda 1. sınıf öğrencilerinin, Ses Temelli Cümle Yöntemi ile ilk okuma-yazma öğretimine ilişkin becerileri %98-%100 oranında kazandıkları belirlenmiştir. Ayrıca öğrencilerin okuma-yazma hataları belirlenmiş ve bu hataların düzeltilmesine yönelik çözüm önerileri getirilmiştir.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Ebru Uzunkol(2013)	Makale	Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Sayı 1, Nisan 2013, ss.70-83.	Okuma güçlüğü çeken bir ilköğretim üçüncü sınıf öğrencisi	Durum çalışması desenlerinden "bütüncül tek durum deseni"	Yanlış Analiz Envanteri	Bu çalışmada, okuma güçlüğü çeken bir ilköğretim üçüncü sınıf öğrencisinin okuma sürecinde sergilediği hataların belirlenmesine ve bu hataların giderilmesine yönelik uygulamalar yapılmış amaçlanmıştır. Verilerin toplanması aşamasında, Akçol (2010) tarafından Haris ve Sipay (1990), Ekwall ve Shanker (1988) ve May (1986)'dan yararlanılmıştır. Uygulama sürecinde kelime tekrar, eko okuma, tekrarlı okuma, paylaşarak okuma, eşli okuma stratejileri kullanılmıştır. Uygulamaya başlamadan önce yapılan düzey belirleme çalışmasında öğrencinin oldukça yavaş ve heceleyerek okuduğu, okuma düzeyinin endişe düzeyinde olduğu gözlemlenmiştir. Sonuç olarak, öğrencinin okuma düzeyinin öğretim düzeyine yükseldiği bulgulanmıştır.
Hakan Özak, Hasan Avcıoğlu 2008	Yüksek Lisans Tezi	Yayınlanmamış	Yaşları 10-14 arasında olan ve eğitim uygulama okuluna devam eden altı öğrenci (4 kız, 2 erkek)	Tek denekli araştırma modellerinden yoklama evreli denekler arası çoklu yoklama modeli	Grafiksel Analiz	Bu araştırmanın amacı, zihinsel yetersizliği olan öğrencilere okuma becerilerinin öğretiminde bilgisayar aracılığıyla sunulan eş zamanlı ipucuyla öğretimin etkililiğini belirlemektir. Denekler öğretim için iki gruba ayrılmıştır. Deneklere öğretilmek üzere yer ve yön bildiren toplam on sözcük belirlenmiştir. İlk gruptaki üç deneye yön bildiren sözcükler bilgisayar aracılığıyla sunulan eş zamanlı ipucuyla öğretim kulllanılarak öğretimi ve süreç ikinci gruptaki deneklere yer bildiren sözcüklerin aynı yöntemle öğretimi ile yinelenmiştir. Araştırma sonucunda, zihinsel yetersizliği olan öğrencilere okuma becerilerinin öğretiminde bilgisayar aracılığıyla sunulan eş zamanlı ipucuyla öğretimin etkili olduğu görülmüştür. Araştırma bulgularına göre, deneklerin kalıcılık ve genellemeyi yüksek düzeyde sağladıkları görülmüştür.
Ahmet Yamaç (2014)	Makale	K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi, 23 (2),631-644	Ali isimli dördüncü sınıf öğrencisi	Tek denekli araştırma deseni	İçerik Analizi	Zihinsel, görsel ve işitsel herhangi bir sorunu olmamasına rağmen okuma güçlüğü çeken Ali isimli dördüncü sınıf öğrencisinin okuma aktıcılığını geliştirmek amaçlanmıştır. Elde edilen bulgulara göre kelime tanıma becerisi endişe düzeyinden serbest düzeye, okuma hızı dakikada 20,8'den 34,2'ye ve prozodi puanı %15'den %66'ya yükselmiştir. Bu sonuçlar tekrarlı okuma, eşli okuma ve kelime inşası tekniğinin okuma aktıcılığının geliştirilmesinde etkili olduğunu göstermektedir.
İbrahim Coşkun, Tahir Gür, Hülya Aykutlu (2014)	Makale	Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi Yıl: 5, cilt: 5, sayı: 14	Edirne ilinin Keşan ilçesinde bulunan 15 hafif düzeyde zihin engelli kaynaştırma öğrencisi	Nitel araştırma modeli	Betimsel analiz	Bu çalışmada kaynaştırma öğrencisi olan hafif düzeyde zihin engelli öğrencilerin okuduğunu anlama düzeylerinin belirlenmesi ile iki düzey arasındaki ilişki araştırılmıştır. Çalışmada okuduğunu anlama düzeyi ve okuduğunu anlama düzeyinin belirlenmesini; okunan metin sonrası sözlü yanıtlar alınmasını, metin sonrası çizilen resimlere göre anlamlı bir farklılık göstermediği incelenmiştir. Araştırmacı tarafından geliştirilen, seçilen metne dayalı olarak hazırlanan hikâyenin öğelerini ve anlama düzeyini ölçen ölçü aracı, sözel olarak öğrencilere yöneltilmiş ve sözlü alınan cevaplar kaydedilmiştir. Okunan metin sonrası çizilen resimleri alınmış ve resim alanı uzmanı tarafından incelenmiştir.
Şevket Çakar Selda Özdemir (2015)	Makale	Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi 2015, 16(1) 75-97	Ankara'da bir görme engelliler okuluna devam eden iki kız, iki erkek toplam dört öğrencidir.	kısa çoklu uygulama deseni ve dönüşümlü uygulamalar deseni kullanılmıştır	Kısa deneysel analiz ve genişletilmiş analiz	Bu araştırmanın amacı; az gören öğrencilerin okuma aktıcılıklarını arttırmada beceri temelli, performans temelli ve birleştirilmiş müdahale programlarının etkililiklerinin karşılaştırılmasıdır. Araştırmanın sonuçları az gören öğrencilerde okuma hızını artıran en etkili müdahale veya müdahale paketinin katılımlara göre farklılaştığını göstermiştir.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Seher Bayat, Süleyman Çelenk(2015)	Makale	Elementary Education Online, 14(1), 13-28, 2015. İlköğretim Online, 14(1), 13-28,	Bolu ili merkez ilçesine 5 okuldan seçilen 50 birinci sınıf öğrencisi	Tarama modeli	Madde analizi	Bu araştırmanın amacı ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma becerileri başarı düzeylerini tespit etmektir. Araştırmada öğrencilerin okuma- yazma başarı düzeylerini belirlemek için okuma, yazma ve okuduğunu anlama ölçme araçları geliştirilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin okuma, yazma ve okuduğunu anlama becerileri başarı düzeyinin yeterli olduğu sonucu elde edilmiştir.
Zuhal Çeliktürk-Sezgin, Hayati Akyo(2015)	Makale	Turkish Journal of Education	Bir ilkokul dördüncü sınıf öğrencisi	Nitel araştırma tekniklerinden durum çalışması deseni	Yanlış Analizi Envanteri	Bu çalışma, okuma güçlüğü olan bir ilkokul dördüncü sınıf öğrencisinin okuma güçlüğünün değerlendirilmesinde akıcı okuma tekniklerinin (tekrarlı okuma, eşli okuma ve okuyucu iyatroları) etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında öncelikli olarak okuma güçlüğü olan bir öğrenci seçilmiş, araştırmacılar tarafından öğrencinin okuma düzeyi belirlenmiştir. Daha sonra kuramsal çerçeve ve öğrencinin okuma becerileri dikkate alınarak bireyselleştirilmiş okuma programı hazırlanmıştır. On iki haftayı kapsayan bu uygulama, toplam kırk sekiz ders saatinde tamamlanmıştır. Araştırma sonuçları, uygulama sonunda öğrencinin kelime tanuma ve anlama düzeylerinin "endişe düzeyi"nden "öğretim düzeyi"ne çıktığını göstermiştir.
Özge Eliçin, Ahmet Yıkılmış, Atilla Cavkaytar(2015)	Doktora Tezi	SOBİAD	Yaşları 5-7 arası değişen dört erkek öğrenci	Tek denekli araştırma modellerinden davranışlar arası çoklu yoklama modeline göre desenlenmiş.	Grafiksel Analiz	Bu araştırmanın amacı, OSB olan çocuklara işlevsel okuma becerilerinin kazandırılmasında tablet bilgisayar aracılığı ile sunulan programın etkililiğini değerlendirmektir. Araştırma 5 hafta boyunca haftada 5 gün, 30 dk. Süre ile yürütülmüştür. Araştırmada işlevsel okuma becerilerinin öğretimi için araştırmacı tarafından sadece bu çalışmaya özel tablet bilgisayar programı tasarlanmış, alanında uzman yazılım ve bilgisayar mühendisleri tarafından tablette çalışmaya uygun hale getirilmiştir. Araştırma bulguları, araştırmaya katılan tüm deneklerin işlevsel okuma becerileri kazanmaları üzerinde tablet bilgisayar programının etkili olduğunu, deneklerin beceriyi genelleştirebildiğini ve sürdürülebilirliğini göstermektedir. Araştırmanın sosyal geçerlilik verileri araştırma bulgularını destekler niteliktedir.
Nergiz Kardaş İşler, Ali Ekber Şahin(2016)	Makale	Ana Dili Eğitimi Dergisi Journal of Mother Tongue Education	Okuma güçlüğü çeken bir ilkokul dördüncü sınıf öğrencisi	Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni	Hata analizi	Bu araştırmanın amacı, okuma güçlüğü olan öğrencinin bu alandaki sorunlarının belirlenmesi ve bu sorunların giderilmesine yönelik uygulamalar gerçekleştirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda öğrencinin okuma alanındaki sorunlarını çözmeye yönelik "Paragrafın Önceden Dinlenmesi stratejisi", "Eşli okuma stratejisi" kullanılmıştır. Öncesinde, öğrencinin tekrar ederek, heceleri ve sözcükleri atlayarak okuduğu, okurken eklemeler yaptığı, yanlış okuduğu ve noktalama işaretlerine dikkat etmeden okuduğu tespit edilmiştir. Elde edilen bu veriler doğrultusunda Türkçe ders kitaplarından öğrencinin düzeyine uygun metinler seçilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda okuma ve okuduğunu anlama sorunlarında kullanılan stratejilerle öğrencinin problemleri azalmıştır.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Hayati Akyol, Hülya Kodan(2016)	Makale	Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	Bayburt il merkezindeki bir ilkokulun 4. sınıfına devam eden ve okuma güçlüğü yaşayan bir öğrenci	Nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni	Betimsel analiz	Araştırmanın amacı, okuma güçlüğü yaşayan bir öğrencinin kelime tanıma ve okuma becerisini geliştirmede akıcı okuma stratejilerinin katkısını irdelemektir. Öğrencinin okuma esnasında yaptığı hatalar belirlenmiş ve betimsel verilerle sunulmuştur. Analizler sonunda öğrencinin okumada düşük performans gösterdiği ve "Endişe Düzeyi"nde olduğu tespit edilmiştir. Yapılan tespitler doğrultusunda öğrenci için bir okuma programı hazırlanmıştır. Araştırmada, okuma güçlüğü yaşayan öğrenci için akıcı okuma stratejilerinin kullanıldığı 45 ders saati süresince bir okuma programı uygulanmıştır. Program kapsamında tekrarlayıcı, eşli, yankılayıcı ve bağımsız okuma stratejilerinden yararlanılmıştır. Uygulama sonunda öğrencinin okuması değerlendirilmiştir. Değerlendirme sonucunda; öğrencinin kelime tanıma ve okuma beceri düzeyinde gelişme olduğu gözlemlenmiştir. Çalışmanın, okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin uygun yöntem ve tekniklerle okuma becerilerinin geliştirilmesine dair bir katkı sağlaması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.
Cevriye Ergül, Gözde Akoğlu, Gökçe Karaman, Ayşe Dolunay Sarca (2016)	TUBİTAK Projesi	Kuramsal Eğitimbilim Dergisi	Anasınıfındayken EKO uygulamalarına katılmış 72 ve uygulamalara katılmamış 73 birinci sınıf öğrencisi	EKO	Tek yönlü varyans analizi (ANOVA)	Çocukların kitap okuma etkinliklerine aktif katılımlarını öngören etkileşimli kitap okuma (EKO), okul öncesi dönemdeki çocukların dil ve erken okuryazarlık becerilerinin gelişimini desteklemek amacıyla sıklıkla kullanılan bir müdahale yöntemidir. Bu çalışmada, EKO uygulamaları sonucunda kısa dönemde elde edilen kazanımların uzun dönemli sonuçlarının izlenmesi ve EKO'nun okuma ve okuduğunu anlama becerileri üzerindeki etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında çocukların 1. sınıftaki anlamlı ve anlamsız sözcük okuma doğrulukları ve süreleri ile doğru okuma, akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerileri değerlendirilmiş ve EKO uygulamalarına katılmamış akranlarının performans düzeyi ile karşılaştırılmıştır. Elde edilen sonuçlar, EKO uygulamalarına katılan çocukların ilkokul birinci sınıfta anlamlı sözcükleri okuma süresi, doğru okunan anlamsız sözcük sayısı, dakikada doğru okunan sözcük sayısı ve okuduğunu anlama doğru yanıt sayısı bakımından akranlarından anlamlı düzeyde daha yüksek performans gösterdiklerini ortaya koymuştur.
Hülya Kodan (2016)	Makale	Türkiye Sosyal Araştırmalar Ağustos Dergisi-2016	İlkokul 3. sınıfta öğrenimine devam etmekte olan ve yazma güçlüğü yaşayan bir öğrenci	Nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması	Hata Analizi	Bu çalışma ilkokul 3. sınıfta öğrenimine devam etmekte olan ve yazma güçlüğü yaşayan bir öğrencinin el yazısı okunaklılığını geliştirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla, Bayburt ilinde bir ilkokula devam eden, görme ve işitmeyle ilgili veya zihinsel herhangi bir problemi olmayan ancak yazma güçlüğü yaşayan bir öğrenci belirlenmiştir. Çalışma bir eylem araştırması olarak tasarlanmıştır. Öğrencinin yazma güçlüğüne nedenlerinin tespit edilmesi amacıyla öğrenci, öğretmen, veliyle görüşme yapılmış, sağlık raporları incelenmiştir. Öğrencinin yazma hataları belirlenmiş, bu hataları gidermeye yönelik 40 saatlik bir bireysel çalışma programı hazırlanmıştır. Çalışma sonunda öğrencinin yazma hatalarında azalma ve yazı okunaklılığında gelişme olduğu gözlemlenmiştir.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Bengisu Kaya(2016)	Makale	Türkish Studies 11/3 Ulusal Arası Eğitim Kongresi: Gelecek İçin Eğitim (ICEFIC, 2015) kongresinde sözlü olarak sunulmuştur.	İlkokul 4. sınıfta öğrenim gören ve yazma güçlüğü olan bir öğrenci	Nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması	Hata Analizi(Yazı Okunaklılığı Hata Tespit Formu	Bu çalışmanın amacı, ilkokul 4. sınıfta öğrenim gören ve yazma güçlüğü olan bir öğrenciye bitişik eğik yazının öğretilmesi ve öğrencinin el yazısı okunaklılığının geliştirilmesidir. Uygulama öncesinde kopyalama ve dikte çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar analiz edilerek öğrencinin yazma hataları tespit edilmiş, bu hataların giderilmesine ve yazı okunaklılığının geliştirilmesine yönelik bir eylem planı hazırlanmıştır. Bu eylem planı doğrultusunda öğrenciyle yedi hafta boyunca toplam yirmi bir ders saati süren bireysel bir çalışma yürütülmüştür. Öğrencinin yazı okunaklılığındaki gelişimi belirleyebilmek için uygulama öncesinde yapılan kopyalama ve dikte çalışmaları uygulama sonrasında da yapılmıştır. Öğrencinin yazıları, araştırmacı tarafından hazırlanan Yazı Okunaklılığı Hata Tespit Formuna göre değerlendirilmiştir. Çalışma sonunda, öğrencinin başlangıçta yirmi beş olan hata sayısının uygulama sonunda ikiye indiği belirlenmiş, ayrıca öğrencinin yazısının da okunabilirlik bakımından kabul edilebilir bir düzeye ulaştığı görülmüştür. Bu çalışma, uygun yöntem ve teknikler belirleyip kullanıldığı yazma güçlüklerinin giderilebileceğini, yazı okunaklılığının artırabileceğini, yazı problemi ve yazma güçlüğü olan öğrencilerle birebir çalışmanın oldukça etkili olduğunu ve bu öğrencilere sınıf düzeyine uygun yazma becerisinin kazandırılmasının mümkün olduğunu göstermiştir.
Mehmet Oğuz Günşen, Selmin Çuhadar(2016)	Yüksek Lisans Tezi	Yayımlanmamış	Yaşları dokuz ile 12 yaşları arasında olan üç erkek öğrenci	Tek-denkli araştırma modellerinden uyarlamalı dönüşümlü uygulamalar modeli	Grafiksel Analiz	Bu çalışmada, otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda akademik beceriler içinde yer alan okuma becerisinin, okuduğunu anlama boyutunda baslı metinler ile tablet bilgisayarlar aracılığıyla sunulan elektronik metinler arasındaki etkililik ve verimliliklerin farklılaşp farklılaşmadığı incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre otizm spektrum bozukluğu olan çocukların okuduğunu anlama becerilerinin okuma sonrası stratejiler ile geliştirilmesi sürecinde baslı metinler ya da elektronik metinler ile çalışılması sonucunda etkililik yönünden bir farklılaşma olmadığı ortaya çıkmıştır. Baslı metinler ve elektronik metinler verimlilik açısından karşılaştırılmış, elde edilen araştırma bulgularının deneklerin tümünde tutarlı bir biçimde yinelenmediği görülmüştür. Başka bir ifadeyle okuduğunu anlama becerilerinin geliştirilmesi aşamasında kullanılan baslı metinler ile elektronik metinler arasında verimlilik değışkenleri açısından kayda değer bir fark olmadığı tespit edilmiştir.
Mustafa Türkmenoğlu Muhammet Baştuğ (2017)	makale	Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 5(3), 36-66.	Okuma güçlüğü olan beş öğrenen akran ve beş öğrenen akran olmak üzere toplam 10 öğrenci ile yürütülmüştür.	Nitel araştırma yönteminin eylem araştırması deseni	İçerik Analizi	Bu çalışmada, ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin okuma güçlüğüne gidermede akran öğretimi yönteminin etkililiğinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlara göre akran öğretimi yöntemi, öğrencilerin akıcı okuma ve okuduğunu anlama başarılarını artırmıştır. Bu sonuçlar öğrenci ve veli görüşleri, ayrıca alan notları ve araştırma günlükleri ile de örtüşmektedir. Ayrıca akran öğretimi yönteminin; öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve sosyal yönden gelişimlerine olumlu katkıları olduğu görülmüştür.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Şaziye Seçkin Yılmaz, Berrin Baydık(2017)	Makale	Elementary Education Online, 2017; 16(4): 1652- 1671	Araştırmaya Ankara ilindeki ilkokullardan okuma performansı düşük olan 26 ve okuma performansı düşük olmayan 26 üçüncü sınıf öğrencisi katılmıştır.	Nedensel betimsel karşılaştırmalı araştırma modeli	Hata analizi	Bu çalışma, okuma performansı düşük olan ve olmayan üçüncü sınıf öğrencilerinin okuma akıcılığı becerilerinin karşılaştırılmasını amaçlamıştır. Bulgular, okuma performansı düşük olan grubun okuma doğruluklarının okuma performansı düşük olmayan öğrencilere göre daha düşük olduğunu göstermiştir. Performansı düşük olan öğrencilerin okuma hataları akranlarından fazla olmakla birlikte, hata modelleri akranlarından çok benzerdir. Grupların okuma doğruluklarına bakıldığında ise, okuma performansı düşük olmayan gruptaki öğrencilerin, biri harfç (öğretimse) tümünün bağımsız okuma düzeyinde; okuma performansı düşük olan gruptaki öğrencilerin ise 9'unun öğretimse, 17'sinin ise başarısız okuma düzeyinde olduğu görülmektedir.
Aybala Çayır, Emine Balcı (2017)	Makale	Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi Sayı: 6/1 2017 s. 455-470	Bir ilkokul 3. sınıf öğrencisi	Nitel araştırma yöntemlerinden "eylem araştırması" ile desenlenmiştir	Yanlış Analizi Envanteri	Araştırmada, okuma yetersizliği olan bir ilkokul 3. sınıf öğrencisinin bu yetersizliklerini tespit etmek ve hazırlanan bireyselleştirilmiş okuma programıyla okuma yetersizliklerini ortadan kaldırmak amaçlanmıştır. Çalışmaya konu olan öğrencinin okuma düzeyi ve okuma alanındaki yetersizlikleri belirlenmiştir. Öğrencinin akıcı okuyamadığı, yanlış okuduğu, okurken eklemeler ve atlamalar yaptığı, okuma mesafesini uygun şekilde ayarlayamadığı ve okurken çok zorlandığı tespit edilmiştir. Öğrencinin okuma düzeyi tespit edildikten sonra, ilgili literatür doğrultusunda bireyselleştirilmiş bir okuma programı hazırlanıp uygulanmıştır. Çalışmanın sonucunda öğrencinin yaşadığı okuma güçlüklerinin önemli ölçüde azaldığı, ancak okuma akıcılığında istenen düzeye ulaşamadığı görülmüştür.
Hayati Akyol, Zehra Esra Ketenoğlu Kayabaşı(2018)	Makale	Education and Science ,Vol 43 (2018) No 193 143- 158	Üçüncü sınıf ilköğretim okulu öğrencisinin	Nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması tasarımı	Hata Analizi	Bu çalışmada, üçüncü sınıf ilköğretim okulu öğrencisinin okuma ve okuma anlama problemlerinin düzeltilmesi amaçlanmıştır. Öğrencinin okuma becerilerine dayalı kişiselleştirilmiş bir okuma programı geliştirilmiştir. Bu program 30 saat ders içermekte (her ders için bir saat) ve iki bölüme ayrılmaktadır. Eğitim programının ilk bölümünde 15 saat boyunca sesbilgisi, heceler ve kelimeler vurgulanmıştır. Çalışmanın ikinci bölümünde 15 saat boyunca öğrencinin okuma akıcılığı artırılmaya çalışılmıştır. Bu süreçte öğrenci için uygun metinler alt sınıftan seçilmiştir. Öğrencinin okuma becerileri "Eşli Okuma" ve "Tekrarlayan Okuma" yöntemleri kullanılarak geliştirilmiştir. Çalışmanın sonunda araştırmacılar tarafından bir son test uygulanmış ve öğrencinin okuma ve anlama düzeylerinin kaygı düzeyinden öğretim düzeyine yükseldiği tespit edilmiştir
İbrahim Coşkun, Hatice Ece Geç(2018)	Makale	Smürsüz Eğitim ve Araştırma Dergisi Cilt 3, Sayı 3, 61 - 79	11 yaşında 6. Sınıf devam eden hafif derecede zihin engelli bir öğrenci	Nitel araştırma modelinin eylem araştırması deseni	İçerik analizi	Bu çalışmada 2005 yılından beri programda olan ve kullanılan "ses esaslı cümle yöntemi" ile okuma yazmayı öğrenememiş 11 yaşında 6. Sınıfa devam eden hafif derecede zihin engelli bir öğrencinin "cümle çözümü yöntemi" ile sesli harfleri öğrenme düzeyi incelenmiştir. Öğrenciye 8 tane sesli harf ile başlayan fiş sunulmuştur. Sunulan fişlerden 3 tanesi fiş cümleleriyle uygun resimler aracılığı ile sunulmuş, 5 tanesi ise resim olmadan sunulmuştur. Öğrenci ile yapılan dersler video kayıt altına alınmış ve araştırmacı araştırma günlükleri tutulmuştur. Araştırmanın sonunda öğrencinin cümle çözümü yöntemi ile sesli harfleri öğrenme düzeyinde anlamlı bir değişim bulunmuştur ve gözlemlerle sunulan fişlerin hatırlanması ile görsel olmadan sunulan fişlerin hatırlanması arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

Tablo 1'in devamı...

Yazar ve Yıl	Çalışma Türü	Yayımlanan Dergi	Çalışma Grubu	Yöntem	Veri Analizi	Özet
Hülya Kodan, Hayati Akyol (2018)	Makale	Education and Science Vol 43 (2018) No 193 159-179	Okuma güçlüğü çeken altı öğrenci	Tek denekli araştırma yöntemi ve çok denekli model	Wilcoxon İşaretili Sıra Testi	Bu çalışmanın temel amacı, koro, tekrarlanan ve destekli okuma stratejilerinin zayıf okurların akıcı okuma ve okuduğunu anlama becerileri üzerindeki etkilerini açıklamaktır. İlk teste öğrencilerin akıcı okuma ve okuma anlama düzeyleri ve okuma hataları belirlenmiştir. Çalışma sırasında, koro, tekrarlanan ve destekli okuma stratejileri birlikte, öğrencilerin bilgilendirici ve anlatı metinlerinde akıcı okuma ve okuma becerilerinin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Değerlendirme öncesi ve sonrası sonuçları incelenen, bilgilendirme metinlerinde kelime tanuma yüzdeleri, yanlış kelime sayısı, dakika başına kelime sayısı ve okuduğunu anlama yüzdeleri arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Ayrıca, kelime tanuma yüzdeleri, yanlış kelime sayısı ve anlatı metnindeki okuma hataları arasında anlamlı bir fark olduğu ifade edilmiştir. Ancak, anlatı metninde dakika başına düşen kelime sayısı arasında anlamlı bir fark bulunmadı. Çalışma sonucunda elde edilen veriler, koro, tekrarlanan ve yardımcı okuma stratejilerinin, fakir okuyucuların akıcı okuma ve okuma becerileri üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermektedir.
Mustafa Ceylan, Emre Laçın, Erhan Çetin (2018)	Makale	International Journal of New Approaches In Special Education	Yaşları 14-16 arasında değişen ve OSB tanısı olan iki kız, iki erkek olmak üzere toplam dört öğrenci	Tek-denekli araştırma modellerinden denekler arası yoklama denemeli çoklu yoklama modeli	Grafiksel Analiz	Bu araştırmanın amacı tekrarlı okuma yöntemi kullanılarak otizmlili öğrencilerin okuma hatalarını azaltmak ve okuma hızlarını artırmaktır. Araştırmada okuma hızı ve okuma hatalarına ilişkin veri toplanması için son üç eğitim öğretim yılı içerisinde kullanılmamış ancak Talim Terbiye Kurulu'ndan izinli birinci sınıf Türkçe kitabından alınan ve çalışmaya katılan öğrencilerin daha önce karşılaşmadığı varsayılan "Ayça Hasta Oldu" ismindeki öyküleyici bir metin tercih edilmiştir. OSB'li öğrencilerin okuma hatalarında azalma olduğu görülmüştür. Ayrıca okuma hızlarının da akıcı okuyabilecek kadar arttığı görülmüştür.
Yahya Çikil, Serdal Deniz, Hüseyin Barış Kaya (2019)	Makale	Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi	Özel öğrenme güçlüğü olan 5.sınıf öğrencisi	Nitel araştırma desenlerinden eylem araştırması	Yanlış Yazım Analizi Envanteri	Bu araştırmanın amacı, özel öğrenme güçlüğü olan 5. sınıf öğrencisinin dik temel yazım çalışmalarındaki hatalarının tespit edilerek, dik temel yazım becerilerinin geliştirilmesi ve öğrencinin kazandıkları beceriyi öğretimden sonra sürdürüp sürdüremediğini, farklı ortam ve metne genelleyip genellemediğini ortaya koymaktır. Araştırma verilerinin toplanabilmesi için, öğrencinin seviyesine uygun metinler, öğrencinin yazmalarını içeren defteri, uygulamaların gözlemleri ve "Yanlış Yazım Analizi Envanteri" kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre, öğrencinin dik temel yazım becerisinin geliştiği izlenimi edinilmiştir. Ayrıca öğrencinin kazandığı dik temel harflerle yazı yazma becerisini öğretim bittikten 1, 2 ve 3 ay sonunda da sürdürdüğü görülmüştür.

Bulgular

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri Konu Edinen Araştırmaların Türleri

İncelenen çalışmaların araştırma türüne göre dağılımları Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

İncelenen Çalışmaların Araştırma Türüne Göre Dağılımları

Araştırma Türü	f	Araştırma Türü	f
Yüksek Lisans	3	Tubitak Projesi	1
Doktora	2	Makale	27
		Toplam	33

STCY'nin kullanıldığı dönemde okuma yazma öğrenmede güçlük yaşayan bireyleri konu edinen 33 araştırmanın türleri; 5 tanesi (3'ünü yüksek lisans, 2'sini ise doktora) tez, 27 tanesinin ise makale, bir tanesi ise Tubitak Projesi olduğu görülmektedir.

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Yer Aldığı Dergiler

Tablo 3

İncelenen Çalışmaların Yer Aldığı Dergiler

Araştırma Türü	f	Araştırma Türü	f
International Journal of New Approaches in Special Education	1	Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi	2
Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi	1	Education and Science	3
Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi	1	Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi	1	K. Ü. Kastamonu Eğitim Dergisi	1
SOBİAD	1	Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi	1
Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi	1	Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi	2
Turkish Studies	1	Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Kuramsal Eğitimbilim Dergisi	3	Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Turkish Journal of Education	1	Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Elementary Education Online	2	Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Ana Dili Eğitimi Dergisi	1	Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1
Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi	1	Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1

2005-2019 yılları arasındaki 33 yayının en çoğu 'Kuramsal Eğitimbilim Dergisi' ve 'Education and Science' dergisinde makale olarak yayımlandığı görülmektedir. Bu dergileri Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, Elementary Education Online dergileri takip etmektedir.

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Yıllara Göre Dağılımı

STCY'nin kullanıldığı dönemde okuma yazma öğrenmede güçlük yaşayan bireyleri konu edinen araştırmaların yıllara göre dağılımı incelendiğinde çalışma sayılarının yıllara göre değiştiği görülmektedir. 2006, 2015 ve 2018 yıllarında dört, 2017'de üç ve 2005'te iki çalışma yapılmıştır. Okuma yazma becerilerinin öğreniminde güçlük yaşayan bireyler ve bu bireylerin problemlerini çözmeye yönelik çalışmaların sayısı 2016 yılında en yüksek (6ad.) seviyeye ulaşmıştır.

Yıllar	f	Yıllar	f	Yıllar	f	Yıllar	f
2005	2	2009	1	2015	4	2018	4
2006	4	2010	4	2016	6	2019	1
2007	1	2014	1	2017	3		

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Yöntemlere Göre Dağılımı

STCY'nin kullanıldığı dönemde okuma yazma öğrenmede güçlük yaşayan bireyleri konu edinen Araştırmaların Yöntemlere Göre Dağılımı incelendiğinde araştırmalarda en çok nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Nitel araştırma yöntemini tek denekli araştırma yöntemleri takip etmektedir. Tek denekli araştırma yöntemlerinden ise denekler arası çoklu yoklama modeli çoklu yoklama, çoklu başlama modelleri en çok kullananlar arasında yer almaktadır.

Tablo 5

İncelenen Çalışmaların Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımı

Araştırma Yöntemi	f
Nitel Araştırma Yöntemi	20
Tek Denekli	9

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Örneklem Dağılımı

Tablo 6

Seçilen Örneklem Sayılarının Dağılımı

Örneklem Sayısı	f	Yıllar	f	Yıllar	f
1 kişi	15	10 kişi	1	144 kişi	1
3 kişi	2	15 kişi	1	145 kişi	1
4 kişi	1	50 kişi	1	170 kişi	1
6 kişi	1	52 kişi	1		

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Örneklem Dağılımına bakıldığında çalışmalarda örneklem büyüklüğü 10 ile 170 arasında değişen örneklem büyüklüğüne sahip çalışmalar görülmektedir. Bununla birlikte otizmlili 4 öğrenciyi örneklem alan 2 çalışmaya, hafif düzeyde zihinsel yetersizliğe sahip öğrencilerle yapılan 3 çalışmaya, görme engelli öğrencilerle yapılan 1 çalışmaya rastlanmıştır.

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Veri Analiz Yöntemlerine Göre Dağılımı

Tablo 7

Araştırmaların Veri Analiz Yöntemlerine Göre Dağılımı

Analiz Yöntemi	Araştırma Yöntemleri	
	Nitel Araştırmalar	Tek Denekli Araştırmalar
Grafiksel analiz		5
Hata Analizi	16	
Betimsel Analiz	3	
İçerik Analizi	3	

STCY'nin Kullanıldığı Dönemde Okuma Yazma Öğrenmede Güçlük Yaşayan Bireyleri konu edinen Araştırmaların Veri Analiz Yöntemlerine Göre Dağılımı görüldüğü üzere nitel araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmalarda çoğunlukla hata analizi yöntemlerinin kullanıldığı görülmektedir. Hata analizi yöntemini içerik ve betimsel analiz türleri takip etmiştir. Tek denekli araştırma yöntemlerinin kullanıldığı çalışmalarda ise hepsinin grafiksel analiz sürecini kullandıkları görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada, Türkiye de STCY'nin kullanıldığı dönemde okuma yazma öğrenmede güçlük yaşayan bireylerle ilgili yapılmış olan çalışmaları; araştırma türü, yayımlandığı yer, yılı, araştırma yöntemleri, örneklem sayıları, veri analiz yöntemleri ve önerileri açısından incelenmiştir.

Araştırma verileri ses temelli cümle yönteminin (STCY) kullanılmaya başlandığı tarihten itibaren alınmıştır. Araştırmaların yıllara göre dağılımları incelendiğinde okuma yazma becerilerinde yetersizlik gösteren bireyler ile ilgili en çok 2016 yılında çalışma yapıldığı görülmüştür. Daha sonra sırasıyla 4 çalışma ile 2010-2015-2018, 3 çalışma ile 2017 ve 2 çalışma ile 2005 yılları takip etmiştir. Araştırma verileri STCY kullanılmaya başlandığı tarihten itibaren okuma yazma becerilerinde yetersizlik gösteren bireyler ile ilgili yaşanan sorunların fark edilir boyuta gelmesi ve 2016 yılında çözüm arayışlarının hızlanması olarak yorumlanabilir.

2010 yılında yayımlansa da Bay'ın 2005-2006 öğretim yılında yaptığı araştırma, yeni başlatılan STCY uygulamasına ilişkin güvensizliğin olduğunu göstermektedir. Uzun yıllar kullanılan cümle yönteminin anlamaya dayalı öğrenmeyi sağladığına ilişkin inanç araştırma ile sınırlanmıştır. Yapılan bu ilk çalışmada STCY ile okuma yazma öğrenen 1. Sınıftaki başarı oranı yarıya düşürüldüğüne ilişkin kuşkuyla silinmesinde yardımcı olmuştur.

STCY uygulamasının başlatıldığı ilk yılda yapılan çalışma okuma güçlüğüne hedef alan duyuşsal yaklaşım uygulamasının okuma hızını etkilemediği görülmüştür. 2005-2006 yıllarında Sidekli ve Yangın tarafından yapılan, çoklu duyuşsal yöntemin kullanıldığı iki çalışmada, hata analizine dayalı değerlendirme ilerlemeyi işaret etse de gelişme gözlemlenirken beklenen başarı elde edilmiş gibi görünmemektedir. 2007'de Akyol'un çalışmasında da benzer sonuç gözlenmektedir.

2010 yılından itibaren yapılan çalışmaların STCY uygulaması açısından daha anlamlı olduğu söylenebilir. Çünkü bu yeni yöntemle okumaya başlayan çocukların 5. Sınıfta düzeyine gediği bir tarihtir. Bu yıldan sonra katılımcısı bu sınıf düzeyinde ve daha alt sınıflarda olan ve okuma sorunu yaşayan çocuklar için; önceden okuma, birlikte (eşli) okuma, tekrarlı okuma, önceden dinleme gibi tekniklerin yanı sıra görsel destek içeren kelime resimleme ve kelime kutusu gibi uyarlamaların yanı sıra basit teknolojilerin kullanıldığı kelime tanıma uygulamaları ile ilgili başarılı sonuçlar rapor edilmiştir. (Atik Çatak, Tekinarslan, 2006; Özak, Avcioğlu 2008; Özkara, 2010; Yüksel, 2010; Dağ, 2010; Uzunkol, 2013; Yamaç, 2014)

Yapılan çalışmalarda elde edilen uygulamaların başarılı olması 2015 yılından itibaren her sınıf düzeyinde ve farklı özellikteki çocuklara yönelik kullanılmaya başlandığı gözlenmektedir. (Çeliktürk Sezgin, Akyol, 2015; Eliçin, Yıkılmış, Cavkaytar, 2015; Kardeş İşler, Şahin, 2016; Akyol, Kodan, 2016; Çayır, Balcı, 2017; Kodan, Akyol, 2018; Ceylan, Laçın, Çetin, 2018). Yukarıda belirtilen tekniklerin tek tek ya da birlikte kullanıldığı uygulamaların yanı sıra uyarlamalar (koro halinde okuma veya ön dinlemenin akran okuması şeklinde yapılması gibi) da yapıldığı gözlenmektedir.

Bulgularda okuma yazma becerilerinde yetersizlik gösteren bireyler ile ilgili yapılan çalışmalarda nitel yöntemlerin ön planda olduğu görülmüştür. Nitel yöntemleri tek denekli araştırma yöntemleri izlemiştir. Araştırmalardan 15 tanesinde nitel yöntemler kullanılırken, 9 tanesinde tek denekli araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Nitel yöntemlerin daha geniş örneklemelere zaman ve maliyet bakımından daha kolay ulaşabilmesi ve genelleme amacının öncelik olarak görülmemesi bu yöntemi diğerlerinden daha avantajlı kılmıştır. Nitel araştırmaların çoğunda yukarıda belirlenen teknikler belli hata yüzdesinden sonra teknik değiştirme şeklinde yapılan eylem araştırmalarıdır. Böylece önceki yıllarda etkililiği görülen birkaç teknik birlikte kullanılarak okuma hatalarının azaltılması ve anlama oranını artırılması hedeflenmiş ve olumlu değişimler gözlenmiştir.

Örneklem sayıları incelendiğinde 3 çalışmada deney grubu ve kontrol grubu oluşturulmuş, 8 tane çalışmada da 3,4,6,50,144 gibi örneklem sayıları gözlenmiştir. 15 çalışma da ise okuma yazmada güçlük çeken 1 öğrenci konu olmuştur. Bunun haricinde Çalışmaya örneklem olan bireylerin tanı özelliklerine baktığımızda en fazla özel öğrenme güçlüğüne sahip bireyler olduğu, bunun yanında normal gelişim gösteren, hafif düzeyde zihinsel yetersizliğe sahip, görme engelli, otizm spektrum bozukluğu gösteren bireylerden oluştuğu görülmüştür.

Araştırmada nitel çalışmalarda içerik, betimsel ve hata analizi yöntemlerinden, tek denekli araştırmalarda grafiksel analiz yöntemlerinden yararlandığı belirlenmiştir.

Sonuç olarak STCY uygulanmasından sonra yapılan araştırmalar için yapılan taramada sadece özel eğitim gereksinimi olan çocuklara ilişkin değil farklı özellikteki katılımcıların durumu da belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçları alanda gerçekleştirilen çalışmaların neler olduğu, nelere daha ihtiyaç duyulduğu konusunda gelecek çalışmalara fikir vermede etkili olduğu düşünülmektedir. Çalışmalara bakıldığında sıkıntılı öğrencilerin bireysel özelliklerini göz ardı etmeyen sunum uyarlamalarıyla aşılabildiği dolayısıyla STCY ilişkin aşılabilir bir sorunun olmadığı görülmektedir.

Grup öğretimi yapılırken grup içindeki bazı öğrencilerin görsel uyarana dayalı uyarlamalardan daha fazla yararlanırken diğerlerinin anlamayı önceden sağlayan ön okuma veya ön dinleme gibi tekniklerle okuma hatalarının, akıcılık sorununun ve anlamaya ilişkin sınırlılığın aşılabileceği örneklenmiştir. Eğitimci arkadaşlar için örnekler içeren bu çalışmayı inceledikten sonra öğrencilerine nitelikli öğretim yapmaları ve öğretim yapmadan öğrencilerin performans artışları hakkında beklentiye girmemeleri önerilebilir.

Araştırmaların tümüne bakıldığında bireysel özelliklere yönelik öğretim uyarlama örneklerinin az olduğu ve sınıfa yönelik uyarlamalarında benzeş olduğu görülmektedir. Bu nedenle okuma yazma sürecinin tümünde yapılacak bilimsel dayanaklı uygulama uyarlamalarını içeren araştırmalara gereksinimim sürdürüğü söylenebilir.

Kaynakça

Akyol, H., Ketenoğlu Kayabaşı, Z.E. (2018).Improving the reading skills of a students with reading difficulties: An action research. *Education and Science*. 43 (193) 143-158.

Arslan, D. , Dirik. M. (2008). İlköğretim ikinci sınıf öğrencilerinin okuma güçlüklerini gidermede okumayı geliştirici duyuşsal yaklaşımın etkisi. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Ataman, A. (2003). *Özel gereksinimli çocuklar ve özel eğitime giriş*. Ankara: Gündüz Yayıncılık.

Atik Çatak, A. Tekinarslan, E. (2006). Powerpoint programında hazırlanan okuma materyalinin 12-13 yaşlarında kaynaştırma programına devam eden hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerine etkisi. *A. İ. B. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi*.

Başaran, M. Ateş, S., (2009). İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin okumaya ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29.

Bay, Y., (2010). Ses temelli cümle yöntemiyle ilk okuma-yazma öğretiminin değerlendirilmesi. *Kuramsal Eğitimbilim*, 3 (1), 164-181.

Bayat, S. ve Çelenk, S. (2015). İlköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okuma yazma becerileri başarı düzeylerinin belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 14(1), 13-28.

Bozkurt, F.(2009). *Zihinsel yetersiz tanısı alan çocukların tanılama süreçlerinin betimlenmesi*(Doktora Tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.

Ceylan, M., Laçın, E. & Çetin, E. (2018) Effects of repeated reading method on reading failures and reading rate with autism students. *International Journal Of New Approaches in Special Education (IJNASE) 1* (1), 22-45.

Coşkun, İ. ve Geç, H. E. (2018). Hafif zihin engelli öğrencilere cümle çözümleme yöntemiyle sesli harflerin öğretimi: eylem araştırması. *Sınırsız Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 3(1), 61-79. DOI: 10.29250/sead.469330 .

Coşkun, İ., Gür, T. ve Aykutlu, H. (2014). Hafif düzey zihin engelli bireylerin okuduğunu anlama düzeyinin belirlenmesi ve yorumlanması amacıyla metin sonrası çizilen resimlerin incelenmesi. *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(14), 17-42.

Çakır, Ş., Özdemir, S. ,(2015). Az gören öğrencilerin okuma akıcılığının artırılmasında beceri temelli, performans temelli ve birleştirilmiş müdahale programlarının etkililiklerinin karşılaştırılması. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 16(1) 75-97.

Çayır, A. ve Balcı, E. (2017). Bireyselleştirilmiş okuma programının disleksi riski olan bir ilkökul öğrencisinin okuma becerileri üzerindeki etkisi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 6(1), 455-470.

Çelenk, S. (2002). *İlkokuma Yazma Öğretimi ve Programı*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Çeliktürk Sezgin,Z., Akyol, H.,(2016). Okuma güçlüğü olan dördüncü sınıf öğrencisinin okuma becerilerinin geliştirilmesi. *Turkish Journal of Education*.

Çıkılı, Y., Deniz, S., Kaya, H.B. (2019). Dik temel yazı çalışmalarının özel öğrenme güçlüğü olan öğrencinin yazım hatalarını düzeltmesine etkisi. *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*.

Dağ, N. (2010). Okuma güçlüğünün giderilmesinde 3P metodu ile boşluk tamamlama (cloze) tekniğinin kullanımı üzerine bir çalışma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*.

Duman, N. ve Çifci Tekinarslan, İ.(2007). *Hikâye Haritası Yönteminin Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği Olan Öğrencilerin Okuduğunu Anlama Becerileri Üzerindeki Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dündar, H., Akyol, H.,(2014). Okuma ve anlama problemlerinin tespiti ve giderilmesine ilişkin örnek olay çalışması. *Eğitim ve Bilim*, 39(171).

Eliçin,Ö., Yıkılmış,A., Cavkaytar, A. (2015). *Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuklara İşlevsel Okuma Becerilerinin Kazandırılmasında Tablet Bilgisayar Aracılığı İle Sunulan Programın Etkililiği*. Doktora Tezi Abant İzzet Baysal Üniversitesi.

- Ergül, C., Akoğlu, G., Karaman, G., & Sarıca, A. D. (2017). Anasınıfında uygulanan etkileşimli kitap okuma programının sonraki okuma becerilerine etkisi: İzleme çalışması. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi* 10(2), 191-219.
- Eripek, S. (2012). *Zihinsel yetersizliği olan bireyler ve eğitimleri*. Ankara: Eğiten Kitap.
- Güleryüz, H. (1991). *Programlanmış ilkökuma yazma öğretimi öğretmen el kitabı*. Ankara. SEK Yay.
- Güleryüz, H. (2004). *Türkçe ilkökuma yazma öğretimi*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Günşen, M.O. (2016). *Otizm spektrum bozukluğu olan çocuklarda basılı ve elektronik ortam metinlerinin okuduğunu anlama becerilerine etkileri*. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- Kardaş İşler, N. ve Şahin, A.E. (2016) Bir ilkököl 4. sınıf öğrencisinin okuma bozukluğu ve anlama güçlüğü: bir durum çalışması. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 4(2), 174-186.
- Kaya, B. (2016). Yazma güçlüğü olan bir ilkököl 4. sınıf öğrencisine bitişik eğik yazı öğretimi. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 11(3), 1407-1434.
- Kırcaali-İftar, G. (1996). Özel eğitimde değerlendirme. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 89-93.
- Kodan, H. (2016). Yazma güçlüğü olan üçüncü sınıf öğrencisinin el yazısı okunaklılığının geliştirilmesi: eylem araştırması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*.
- Kodan, H., Akyol, H. (2016). Okuma güçlüğüne gidilmesine yönelik bir uygulama: Akıcı okuma stratejilerinin kullanımı. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*.
- Kodan, H., Akyol, H. (2018). Effects of choral, repeated and assisted reading strategies on reading and reading comprehension skills of poor readers. *Education and Science*, 43(193), 159-179.
- Kurtdede Fidan, N., Akyol, H. (2011). Hafif düzeyde zihinsel öğrenme güçlüğü olan bir öğrencinin okuma ve anlama becerilerini geliştirmeye yönelik nitel bir çalışma. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 4(2), 16-29.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (31.05.2006- 6184 Sayılı Resmî Gazete). *Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği*.
- Özak, H., Avcıoğlu, H. (2008). *Zihinsel yetersizliği olan öğrencilere okuma becerilerinin öğretiminde bilgisayar aracılığıyla sunulan eş zamanlı ipuculu öğretim etkinliği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özbek, A.B. (2015). Okuma güçlüğü müdahalelerinde teknoloji kullanımı. *Journal of Education & Special Education Technology* 1(1), 48-53.
- Özkara, Y. (2010). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma düzeylerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5, 109-119.
- Özgür, G. (2004). *Engelli Çocuklar ve Eğitim- Özel Eğitim*. Adana: Karhan Kitabevi.
- Seçkin Yılmaz, Ş., Baydık, B. (2017). Okuma performansı düşük olan ve olmayan ilkököl öğrencilerinin okuma akıcılıkları. *İlköğretim Online*, 16(4), 1652-1671, 2017.
- Sidekli, S. ve Yangın S. (2005). Okuma güçlüğü olan öğrencilerin okuma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11.
- Sidekli, S. ve Yangın S. (2006). Okuma güçlüğü yaşayan öğrencilerin kelime tanıma becerilerinin geliştirilmesine yönelik bir uygulama. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16.
- Sucuoğlu, B. (2010). *Zihin engelliler ve eğitimleri*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Şenel, H. G. (2004). İlköğretim- online. <http://ilkogretim-online.org.tr> adresinden alındı.
- Şenol, S. (2006). *Çocuk ve gençlik ruh sağlığı*. Ankara: HYB Yayıncılık.
- Topaloğlu, O. (2003). Özel eğitim sorunlar, yaklaşımlar, öneriler. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*.
- Türkmenoğlu, M., Baştuğ, M. (2017). *İlkokulda Akran Öğretimi Aracılığıyla Okuma Güçlüğüne Giderilmesi*. Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi.
- Uzunkol, E. (2013). *Akıcı Okuma Sürecinde Karşılaşılan Sorunların Tespiti ve Giderilmesine Yönelik Bir Durum Çalışması*. Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 9, Sayı 1.
- Yamaç, A., *İkököl Dördüncü Sınıf Düzeyinde Bir Öğrencinin Sesli Okuma Akıcılığını Artırmaya Yönelik Bir Uygulama*. Kastamonu Eğitim Dergisi, 23 (2), 631-644.
- Yıldız, M. (2013). *Yazma Güçlüğü (Disgrafi) Olan Bir İlkokul 2. Sınıf Öğrencisinin El Yazısı Okunaklılığının Geliştirilmesi: Eylem Araştırması*. Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi sayı:13, yıl:2013.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yüksel, A. (2010). *Okuma Güçlüğü Çeken Bir Öğrencinin Okuma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Çalışma*. Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi, 3 (1), 124-134.

